Nők a gyülekezetben: bibliai áttekintés

F. F. Bruce

F. F. Bruce · németre fordította: Hans-Jörg Ronsdorf · 2021. április · átdolgozva: 2026. október

„Women in the Church: A Biblical Survey”, Christian Brethren Review 33 (1982): 7-14.

A szerzőről: Frederick Fyvie Bruce, ismertebb nevén ***F. F. Bruce*** (* 1910. október 12., Elgin, Skócia; † 1990. szeptember 11., Buxton, Derbyshire, Anglia) skót evangéliumi teológus volt, akit egyes szerzők a 20. századi brit teológia egyik legbefolyásosabb újszövetség-kutatójának tartanak.

Bruce a testvérmozgalom (plymouthi testvérek) egyik evangélistájának fia volt, és egész életében tevékeny tagja volt a nyitott testvéreknek, bár a testvérmozgalom tanításához tartozó diszpenzacionalizmust nem fogadta el.

1959-ben a Manchesteri Egyetemen a bibliatudomány és az exegézis John Rylands-professzora lett. Ebben a tisztségben több bibliatudományi disszertációt vezetett, mint nemzedékének bármely más professzora. Rendkívül nagy bibliaismeretet tulajdonítanak neki; diákjai beszámolnak arról, hogy előadásain fejből idézte a héber és görög eredeti szöveget, valamint több angol bibliafordítást is.

Személyes meggyőződésében evangéliumi keresztényként ismerték. Lelkes támogatója volt az InterVarsity evangéliumi diákmozgalomnak, és több mint 20 éven át (1956–78) a Christianity Today tanácsadó társszerkesztője volt.

Nemzedéke evangéliumi keresztényeinek többségétől eltérően a páli levelekről adott írásmagyarázata alapján határozottan kiállt a nők egyenjogúságáért az egyházi szolgálatban.

Németül nem jelent meg tőle túl sok kiadvány. Ifjúkoromban a legismertebb „Die Glaubwürdigkeit der Schriften des Neuen Testamentes” (Az Újszövetség iratainak hitelessége, németül) volt, 1976-ból. Akit a német kiadványok érdekelnek, itt böngészhet az antikváriumban:

„F. F. Bruce” – Bücher gebraucht, antiquarisch & neu kaufen (booklooker.de)

Bevezető előzetes megjegyzések

A kulturális meghatározottság jelenségét és az ezzel járó alkalmazkodást maga a Biblia is újra meg újra szemlélteti. Látjuk az izraelita nomádokat, akik a pusztából Kánaán letelepedett földművelő életébe költöznek; látjuk, hogyan ad helyet ez a paraszti földművelés a királyság alatt egy városi, kereskedelemre épülő gazdaságnak. Mindazokkal a visszásságokkal együtt, amelyek ellen Izrael nagy prófétái felemelték szavukat. Látjuk a fogság utáni alkalmazkodást ahhoz az élethez, amely egy nagy, jól szervezett birodalom része – először a perzsáé, azután a hellenisztikusé, majd a rómaié. Még az Újszövetség (időben) szűk határain belül is látjuk, hogyan kerül át az evangélium zsidó és palesztinai közegéből a mediterrán világ pogány környezetébe. Ebben a tekintetben különösen feltűnő János módszere. Miközben megőrzi a Krisztusról szóló eredeti evangéliumot, annak maradandó és egyetemes érvényét új nyelvi stílusban fejezi ki egy olyan közönség számára, amely jelentősen különbözik attól, amelynek először hirdették.

Urunk idejében az írástudók és farizeusok egyik fő törekvése az volt, hogy olyan törvénykönyvet alkalmazzanak kortársaikra, amelyet eredetileg egészen más életformában adtak. A szombat törvényét pél-

dául egyszerű pásztor- vagy földművelő gazdaságra vonatkoztatva fogalmazták meg, amelyben a „munka” világosan érthető fogalom volt. De milyen tevékenységek estek a „munka” tilalma alá a keresztény korszak kezdetének bonyolultabb helyzetében? Az írástudók látták, hogy részletes meghatározásra van szükség, hogy az embereknek világos eligazítást adjanak: egyik iskolájukban a „munka” harminckilenc kategóriáját határozták meg, és ezek mind tilosak voltak szombaton.

Ez volt az egyik módja annak, hogy a kulturális meghatározottság problémáját kezeljék; Jézus útja más volt. Ő inkább az alapelvekhez tért vissza: minden olyan cselekvés, amely előmozdította a parancs eredeti célját, betöltötte azt; minden olyan cselekvés, amely akadályozta ezt az eredeti célt, megsértette. Az embereken múlt azonban, hogy maguk döntsék el, mely cselekvések mozdítják elő az eredeti célt, és melyek akadályozzák: Ő nem akart pontos előírásokat adni.

Az evangéliumok megmutatják az ellentétet az írástudók útja és Jézus útja között az Ószövetség kezelésében. A későbbi egyháztörténet egészen a mi nemzedékünkig ugyanezt az ellentétet mutatja az Újszövetség kezelésében, és azokban a különböző kísérletekben, amelyekkel elveit a változó helyzetekre próbálták alkalmazni. Az egyházjog, akár kifejezetten így nevezik, akár nem, az írástudók útjának példája – a vének hagyománya.

A kulturális meghatározottsággal mindenképpen számolni kell, amikor az Újszövetség örök érvényű üzenete ma gyakorlati figyelmünket kapja. Számításba kell venni azt a helyi és korhoz kötött helyzetet, amelyben ezt az üzenetet először átadták, ha fel akarjuk ismerni, mi valójában maradandó üzenete. Különösen akkor, ha meg akarjuk tanulni, hogyan kell újra alkalmazni saját kultúránk helyi és korhoz kötött körülményei között.

A misszionáriusoknál, akik a sajátjukétól eltérő hagyományú országokba viszik az evangéliumot, ezt magától értetődőnek tartjuk. Még azonnali és világméretű kapcsolatrendszerünk mellett is valóság marad a kultúrsokk – olyan valóság, amely mindkét irányban hat. Induljunk ki hasonló módon abból, hogy az evangéliumok és levelek első megjelenésének kultúráira való érzékeny odafigyelés segít majd megértenünk ezeket az iratokat a maguk környezetében. Hogy azután saját életkörülményeink között is hasznukat vegyük.

I. A TEREMTÉSBEN

A teremtéstörténetek alapvető tanítása az, hogy amikor Isten az embert (Ádámot) a maga képmására teremtette, férfivá és nővé teremtette őket (1Móz 1,27).

Az 1Móz 1 elbeszélésében fel sem merül az elsőbbség, még kevésbé a felsőbbrendűség kérdése. Az 1Móz 2-ben az asszony (időben) a férfi után formáltatik, hogy „hozzá illő segítőtárs legyen” – nem pedig, ahogyan egy későbbi írásmagyarázó megfogalmazta, úgy, hogy „ő egyedül Istenért, az asszony Istenért őbenne”. A férfi (időbeli) elsőbbsége ebben a teremtéstörténetben nem jelenti felsőbbrendűségét. Minden ilyen irányú állításra azzal az ellenérvvel lehetne felelni, hogy az utoljára teremtett koronázza meg a művet – de egyik érv sem vezet célra.

II. A BŰNESETBEN

Az egyik nem felsőbbrendűsége a másik fölött a bűneset elbeszélésében, nem pedig a teremtéstörténetekben kerül szóba először. És itt nem veleszületett felsőbbrendűségről van szó, hanem olyanról, amelyet erőszakkal gyakorolnak. A Teremtő Évához intézett szavai – „Férjed után vágyakozol, ő pedig

uralkodik rajtad” (1Móz 3,16) – azt jelentik, hogy bűnös emberi állapotunkban a férfi kihasználja az asszony iránta érzett természetes vágyát, hogy uralkodjék rajta, és leigázza. ***Az asszony alávetettsége valójában a férfi bukott természetének tünete.***

Ha Krisztus műve magában foglalja a bűneset következményeinek legyőzését, akkor nyilvánvaló, mit jelent műve az asszony felszabadítása szempontjából.

III. AZ ÚJ TEREMTÉSBEN

(a) Jézus magatartása és tanítása

Jézus férfiak uralta kultúrába született bele. Ennek néhány alapfeltevését csendesen és közvetett módon aláásta. A válás kérdésének kezelése például nemcsak azt szemlélteti, hogy állandóan az alapelvekre hivatkozott; legfontosabb gyakorlati hatása egy olyan egyensúlyhiány kiegyenlítése volt, amely erősen a nők kárára ment. Férfi tanítványai ezt azonnal felismerték, ahogyan reakciójuk mutatja. „Ha egy férfi semmilyen körülmények között nem válhat el a feleségétől – mondták –, akkor jobb nem megházasodni” (Mt 19,10).

Abból a tényből, hogy mind a tizenkét eredeti apostol férfi volt, néha indokolatlan következtetéseket vontak le. Valójában azonban Urunk férfi tanítványai szánalmas alakot mutattak női tanítványai mellett, különösen utolsó óráiban; és az asszonyok voltak azok, akikre először bízta azt a kiváltságot, hogy feltámadása hírét továbbadják.

Egészen természetesen és elfogulatlanul bánt a nőkkel mint valódi személyekkel. Tanítását a betániai Mária figyelmes fülének és szívének adta át, míg az igazi imádat lényegét éppen egy samáriai asszonynak nyilatkoztatta ki. Tanítványai, akik így találták Őt a kútnál, csodálkoztak, hogy egy asszonnyal beszél: egy vallási tanító számára az ilyesmi a legjobb esetben időpocsékolás, a legrosszabb esetben lelki veszély volt.

(b) Pál magatartása és tanítása

Pál munkatársaira tett számos utalásában – legyenek azok férfiak vagy nők – ***semmi sem utal a szolgálat vagy a rang különbségére.*** Az utóbbiak közül Fébére emlékezünk, a kenkhreai gyülekezet diakónusnőjére (nem diakonisszájára!) (Róm 16,1–2), aki azzal, hogy épségben elvitte a római levelet, felbecsülhetetlen szolgálatot tett az egyetemes egyháznak. És Evódiára és Szüntükhére Filippiből, akiket Pál olyan asszonyokként dicsért, akik vele együtt, vállvetve munkálkodtak az evangéliumban, Kelemennel és másokkal együtt (Fil 4,3). Pál átfogóbban használja az „apostol” megjelölést, mint Lukács, és talán legalább egy asszonyt is közéjük számít, ha az Andronikusz mellett a Róm 16,7-ben említett személy Júnia, egy nő (ahogyan Aranyszájú János értette), és nem Juniász, egy férfi.

Pál neveltetése szemszögéből nézve forradalmi gondolatot mond ki, amikor kijelenti, hogy „a Krisztus Jézusban … nincs zsidó, sem görög; nincs szolga, sem szabad; nincs férfi, sem nő” (Gal 3,28). Már az ő idejében a zsidó reggeli imádság valószínűleg tartalmazta azt a részt, amelyben a jámbor férfi hálát ad Istennek, hogy zsidónak és nem pogánynak, szabadnak és nem rabszolgának, férfinak és nem nőnek teremtette. Ez mindhárom kiváltságot eltörli: bármennyire valóságosak voltak is a zsidóságban Pál idejében – Krisztusban meg vannak szüntetve. A zsidóságban csak a férfiak kapták meg testükön az Ábrahámmal kötött szövetség látható pecsétjét; Pál körülmetélés nélküli evangéliumának következménye, hogy a férfiaknak a nőkkel szembeni minden ilyen vallási kiváltsága megszűnik. Az ortodox zsidók köré-

ben mind a mai napig tíz szabad férfi szükséges ahhoz, hogy egy zsinagógai közösség határozatképes legyen; ha nincs jelen tíz férfi, az istentisztelet nem kezdődhet el. (Egyébként örülhetünk, hogy a keresztény összejövetelekre a kevésbé szigorú „kettő vagy három" létszám érvényes, és semmi sem hangzik el arról, hogy férfiak-e vagy nők.) Pál ezzel szemben elvárja a keresztény asszonyoktól, hogy felelősségteljes szerepet töltsenek be a gyülekezeti összejöveteleken. És ha a közrend iránti gondjában arra kéri őket, hogy befedjék fejüket, amikor imádkoznak vagy prófétálnak, ***akkor a fátyol annak a felhatalmazásuknak a jele, hogy keresztény szabadságukat ilyen módon gyakorolják – és nem annak a jele, hogy valaki másnak van hatalma fölöttük.***

Semmi abból, amit Pál máshol a nők istentiszteleti részvételéről mond, nem érthető olyan értelemben, amely ellentmondana ezeknek az elvi kijelentéseknek. Ez érvényes nyilvános szabadságuk látszólagos korlátozásaira az 1Kor 14,34-ben („az asszonyok hallgassanak a gyülekezetekben") és az 1Tim 2,11-ben („az asszony csendességben tanuljon, teljes alárendelődésben"). Valóban vetettek fel kritikai kérdéseket az 1Kor 14,34–35 szövegével kapcsolatban (amelyet a „nyugati" szöveghagyomány a 40. vers után helyez el), vagy a pásztori levelek közvetlen szerzőségével kapcsolatban. A bizonyítékok nem elegendők ahhoz, hogy az 1Kor 14,34–35-öt eltávolítsuk a hiteles szövegből; az ezekben a versekben kimondott tilalom olyan kérdések feltevésére vonatkozik, amelyek prófétai megnyilatkozások megítélését foglalják magukban (legalábbis összefüggésük ezt sejteti). Ami a pásztori leveleket illeti, kanonikus iratként kaptuk őket, és ez az 1Tim 2,9–15-re is érvényes. Hajlok arra, hogy egyetértsek Aranyszájú Jánossal, aki anyanyelvén olvasta a görög Újszövetséget, abban, hogy az 1Tim 2,9–10 olyan utasítást tartalmaz (amely az 1Kor 11,2–16 tanítását fejleszti tovább), hogy a nők öltözködése és viselkedése legyen illő, amikor részt vesznek a nyilvános imádságban. E fejezet 11. és 12. verse azonban egészen kifejezetten nem adja meg a nőknek az engedélyt, hogy tanítsanak vagy kormányozzanak. A két érv – (a) hogy Ádám Éva előtt teremtetett, és (b) hogy Éva valóban megtévesztetett, míg Ádám tudta, mit tesz, amikor megszegte az isteni parancsot – jelentősége nem nyilvánvaló első látásra. Nem igazán vagyok elégedett azzal a tétellel, hogy az előbbi az elsőszülöttségi jog elvének korai példája, amely elismeri az elsőszülött különleges jogait.

Az exegézis megpróbálja meghatározni a szöveg jelentését elsődleges környezetében. Ha azonban az exegézis elvégezte munkáját, a szöveg alkalmazásakor kerülnünk kell, hogy az Újszövetséget szabálykönyvként kezeljük. Amikor az Újszövetség szövegét saját helyzetünkre alkalmazzuk, nem kell úgy bánnunk vele, ahogyan Urunk idejében az írástudók bántak az Ószövetséggel. ***Ne tegyük minden időkre kötelező törvénnyé azt, amit egy bizonyos helyzetben a hívők számára útmutatásnak szántak.***[1] (Általánosan elismert, hogy az özvegyekre vonatkozó előírásokat, amelyek az első Timóteus-levélben később következnek, ma nem kell szó szerint végrehajtani, bár lényegi elvüket továbbra is figyelembe kell venni.) ***Ironikus paradoxon, amikor Pált, aki annyira azon volt, hogy megtérteit megszabadítsa a törvény szolgaságából, a későbbi nemzedékek számára törvényhozóvá teszik. A Lélek szabadsága, amelyet egy bizonyos helyzetben irányelvek sora őrizhet meg, egy új helyzetben más eljárást kívánhat.***

Természetesen felmerül a kérdés, milyen ismérvek alapján lehet biztosan különbséget tenni az apostoli levelek helyi és átmeneti érvényű elemei, illetve az egyetemes és maradandó érvényű elemek között. A kérdés túl nagy ahhoz, hogy itt részletesen megvitassuk. ***Ha azonban Pál írásairól van szó, megbízható zsinórmértéket ad az, hogy szenvedélyesen hangsúlyozza a szabadságot – az igazi szabadságot, szemben egyfelől a lelki szolgasággal, másfelől az erkölcsi szabadossággal. Ez így szól: Ami Pál tanításában az igazi szabadságot előmozdítja, az egyetemes és maradandó érvényű***; ami az igazi szabadságot korlátozni látszik, az helyi és átmeneti körülményekre vonatkozik. (Hogy egy másik témakörbe lépjünk át: például a keresztény ember szabadságának korlátozásai az evés kérdésében attól a társada-

lomtól függenek, amelyben éppen él; és még ezek a korlátozások is annak a magasabb rendű elvnek a kifejeződései, hogy mindig tekintettel kell lenni mások javára.)

Ha az Újszövetség alkalmazásában az alapelvekre hivatkozunk, ez megkívánhatja annak elismerését, hogy amikor a Lélek szuverén tetszése szerint különböző ajándékokat ad az egyes hívőknek, ezek az ajándékok arra rendeltettek, hogy az egész gyülekezet javára gyakorolják őket. Ha a Lélek nyilvánvalóan visszatartaná a tanítás vagy a vezetés ajándékait a keresztény nőktől, akkor ezt akarata bizonyítékaként kellene elfogadnunk (1Kor 12,11). ***A tapasztalat azonban azt mutatja, hogy ezeket és más ajándékokat „megkülönböztetés nélküli megbecsüléssel" adja férfiaknak és nőknek egyaránt*** – természetesen nem minden nőnek, és ugyanígy nem is minden férfinak. ***Ennyiben nem kielégítő, ha a női szolgálat kérdésében megelégszünk egy átmeneti megoldással vagy kompromisszummal, amely megengedi nekik, hogy imádkozzanak és prófétáljanak, de azt nem, hogy tanítsanak vagy vezessenek.***

Hadd tegyem hozzá, hogy ha az Újszövetség alkalmazásában ezekre az alapelvekre hivatkozunk, ez azt is megkívánja, hogy semmi olyat ne tegyünk, ami veszélyezteti egy helyi gyülekezet egységét. Aki úgy érti az Írásokat, ahogyan ez az írás jelzi, annak legyen szabadsága úgy is magyarázni őket. De ne erőltesse a tempót, és ne próbálja ráerőltetni az Írásokról alkotott felfogását, amíg ez a felfogás általános elfogadásra nem talál a gyülekezetben. És ha ez megtörténik, nem lesz szükség arra, hogy ráerőltessék.

IV. A NŐK PAPSÁGA

Az angliai egyházban (Church of England) és hasonló közösségekben a nők papi szolgálatra való bocsátásáról folytatott legutóbbi viták nagyrészt a keresztény papság olyan felfogásából fakadnak, amelyet mi nem osztunk. Ezekben a vitákban sokan nyíltan elismerték, hogy a nők az egyházban gyakorlatilag minden olyan tisztséget betölthetnek, amelyet egy szabadegyházi lelkipásztor betölt. Az egyetlen, amit egy nő nem tehet, az eucharisztia ünneplése.

Az a papságfogalom, amely egy ilyen álláspontban rejlik, egy elkülönült rendé, amelybe bizonyos kiválasztott férfiakat ünnepélyesen felszentelnek. A nők kizárását ebből a felszentelésből sokféle érvvel védik, és ezek közül némelyik kevésbé meggyőző, mint mások. Azt állítják, hogy egy ilyen felszentelt pap jelenléte és cselekvése nélkül az úrvacsorai istentisztelet szabálytalan, ha ugyan nem érvénytelen.

Nos, mondhatnánk, hogy ez olyan kérdés, amely minket nem érint: mi hiszünk minden hívő papságában; nem ismerünk el korlátozott papi rendet. Rendben volna tehát, ha valamelyik úrvacsorai istentiszteletünkön egy asszony adna hálát a kenyérért, és ő törné meg, mielőtt szétosztják a gyülekezetnek? Gyanítom, hogy néhány testvérünk – talán vonakodva – inkább bármi mást megengedne egy asszonynak, csak ezt nem. (Elnézést kérek, ha igazságtalan vagyok velük; de néha ez a benyomásom.) De miért? A hálaadás és a kenyér előkészítő megtörése az asztalnál csak annyiban papi cselekmény, amennyiben az, aki végzi, az ott jelen lévő többi hívő képviselőjeként teszi, akik közös papságukat gyakorolják. De nem Krisztus képviselőjeként, aki valóban jelen van asztalánál, és nincs szüksége senkire, aki képviselje Őt. Miért ne végezhetné el egy keresztény asszony is, aki részesedik közös papságunkban, ugyanúgy egy ilyen képviseleti cselekményt hívőtársai nevében, mint egy keresztény férfi? ***Ez nem szónoki kérdés; szívesen kapnék rá bibliai választ.***

Néhány női konferenciánkon, ahogyan beszámoltak nekem, a nők minden más programrészt nagyon hozzáértően alakítanak; az úrvacsorai istentisztelethez azonban kívánatosnak tartják, hogy egy-két alibiférfit hívjanak, akik vezetik. Ez nem a szervezőnők hibája; ők azonban nagyon jól tudják, hogy néhány

testvérnőjüket visszatartaná a részvételtől, ha lelki vezetőik úgy vélnék, hogy nők vezetik az úrvacsorai istentiszteletet.

J. N. Darby bizonyára nem volt feminista, de erős érzéke volt a józan észhez. Kissé illetlennek tartotta, hogy egy asszony akár csak egy éneket is elkezdjen, „de nincs ellene kifogásom – tette hozzá –, ha szerényen teszi". Amikor azonban megkérdezték, hogy keresztény asszonyok férfiak távollétében együtt vehetnek-e úrvacsorát, ezt mondta: „Ha három asszony egy lakatlan szigeten volna, nem tudom, miért ne törhetnék meg együtt a kenyeret, ha magánkörben teszik." Ebben megmutatkozott józan esze. Természetesen aligha tehetnék másként, mint magánkörben, ha egyedül volnának egy lakatlan szigeten; és vannak más lakatlan szigetek is, amelyeket nem víz vesz körül.

V. A TESTVÉREK HAGYOMÁNYAI ÉS GYAKORLATA

J. N. Darby említése azt a benyomást keltheti, hogy a testvérmozgalom – másként, mint (például) a kvékerek – kezdettől fogva hajlott arra, hogy férfiak uralják. Nem feledkezem meg arról a választott hölgyről, Theodosiáról, Powerscourt vicegrófnéjáról, de ő is „tudta, hol a helye".

Két tényező tartotta fenn ezt a magatartást: egyfelől a (testvér)mozgalmunkban tovább élő magas egyházi (high church) hagyomány, másfelől az írástudói szellem (hogy ne mondjam: törvényeskedés) abban, ahogyan az Írást alkalmazzuk.

Valóban voltak kiemelkedő kivételek. A berlini Hohenstaufenstraße testvérgyülekezetét Toni von Blücher (Wellington Waterloo-i harcostársának egyik női leszármazottja) és néhány hasonlóan gondolkodó asszony alapította. Amikor egy férfi csatlakozott közösségükhöz, ő (velük ellentétben) annyira tehetségtelen volt, hogy jelenléte semmit sem változtatott eljárásukon. És tudok egy testvérgyülekezetről Skócia északkeleti részén – Rhynie-ben, Aberdeenshire-ben –, amely a tizenkilencedik század utolsó negyedében makacsul ragaszkodott ahhoz, hogy a nőknek éppúgy megadja a szolgálat szabadságát, mint a férfiaknak. Ifjúkoromban megismerkedtem egy nagyon idős hölggyel, Lundin-Brown asszonnyal, aki a nyarat vidékünkön szokta tölteni. Keresztény tevékenysége messze az 1859-es ébredés előttre nyúlt vissza, és élvezte a testvérek közösségét, annak ellenére, hogy buzgón hirdette nyilvánosan az evangéliumot. Amikor ismertem, a százhoz közeledett, és prédikátori tevékenységét már nem tudta folytatni, de nem hagyta, hogy visszatartsák attól, hogy hallhatóan részt vegyen az imaórákon Észak-Skócia leghagyományosabb testvérgyülekezeteiben. Egy hajthatatlan akaratú idős hölgy mindent megengedhet magának!

A szabadság ilyen gyakorlása abban az időben a legtöbb felekezetre nem volt jellemző. A tizenkilencedik századi beállítottságok azonban hajlamosak ott tovább élni, ahol nem különböztetik meg őket világosan az első század elveitől.

KÖVETKEZTETÉS

Amit e tanulmány elején a korábbi idők kulturális meghatározottságáról mondtunk, az a mi korunkra is érvényes. Minket is meghatároz a kultúra, csak nem vesszük észre. A nőfelszabadítási mozgalom nemcsak gyakorlatunkat, hanem szókincsünket is formálta. Egy olyan fontos kérdésben azonban, mint amelyet most vizsgálunk, kár volna, ha gondolkodásunkban és gyakorlatunkban a kortárs világmozgalmak befolyásolnának bennünket, és nem a Lélek vezetése. Ő ma Urunk és szolgája, Pál szolgálata által mondja ki felszabadító szavát férfiaknak és nőknek. ***Ez a szolgálat, ez a felszabadító szó számunkra az Írás lapjain van lehorgonyozva: az Írást helyesen használni azt jelenti, hogy meghalljuk, mit mond ál-***

tala a Lélek a huszadik század gyülekezeteinek, és ugyanúgy meghalljuk azt is, amit az első század gyülekezeteinek mondott.

Egy F. F. Bruce-ról szóló utószóból: Bár egyházi hagyománya nem éppen a nőfelszabadítási mozgalom élvonalában állt, hitt abban, hogy a nők és a férfiak teljes mértékben részt vehetnek az egyházi szolgálat minden vonatkozásában, valamint a közélet és a magánélet minden területén. ***„Személy szerint nem tudnék helyeselni egy olyan álláspontot, amely az egyházi szolgálatban elvi különbséget tesz férfiak és nők között … Ha – ahogyan az evangéliumi keresztények általában hiszik – a keresztény papság olyan kiváltság, amelyben minden hívő részesedik, akkor nem lehet oka annak, hogy egy keresztény asszony ne gyakorolhatná papságát ugyanolyan feltételekkel, mint egy keresztény férfi.”***

Németre fordította: Hans-Jörg Ronsdorf, 2021. április 9. hj-ronsdorf@t-online.de

Forrás: © 1982 Partnership (http://www.partnershipuk.org/). Közzétéve szíves engedéllyel.

Az internetes változatot 2007 decemberében készítette Robert I. Bradshaw. http://www.biblicalstudies.org.uk/

Jegyzetek

1. A (német) fordító megjegyzése: Nem szakácskönyvként kell kezelnünk a Bibliát, ahogyan nemrég egy prédikációban hallottam, hanem az Igét zsinórmértékként kell megélnünk a Lélek szabadságában, élő kapcsolatban Isten élő Igéjével (Logos), Jézussal, a Krisztussal.